

Skogens blod

- lektionsupplägg med högläsning,
grupparbete med funderingsfrågor
och redovisning

Ämne: Svenska, SVA, SFI

Årskurs: 7-9, Gymn

Lektionstyp: högläsning, reflektion, grupparbete

Lektionsåtgång: 4-10

Lärohandledning

Bokens handling i korthet

”Det var svårt att se i mörkret.

Han tänkte på det kvinnan sagt på tåget - att det hände konstiga saker i skogen.”

Fem nya, blodisande berättelser av skräckmästarinnan Lena Ollmark!

Vardagliga saker som burfåglar, Youtubeklipp, vargaktivister och författare kan ruva på gruvliga hemligheter.

Till läraren

Här nedan kommer förslag på hur du kan arbeta med novellerna tillsammans med dina elever. Du kan välja om du vill använda upplägget rakt av eller bara plocka ut de delar som passar för just dina elever.

Det här lektionsupplägget är gjort av Emma Frey-Skött. Emma arbetade under många år som grundskollärare. Nu för tiden skriver hon läromedel och lättlästa barn- och ungdomsböcker.

MTM:s skolwebb

mtm.se/skola

De här lektionerna går lika bra att genomföra i helklass som i mindre grupper. Naturligtvis kan även en elev arbeta sig igenom boken på egen hand utifrån arbetsgången nedan. Arbetets grund bygger på högläsning. Det vill säga, du som lärare läser högt och aktivt. Och sedan läser och arbetar eleverna själva med novellerna utifrån ett arbetsblad.

Syftet med arbetet runt novellerna är att eleverna aktivt arbetar med texten och tränar upp fungerande strategier runt sin läsförståelse.

Du som pedagog spelar stor roll i arbetet då du fångar upp elevernas tankar under läsningens gång.

Lektionsupplägg

Förberedelser inför arbetet med boken

1. Läs boken själv.
2. Skaffa en klassuppsättning av boken. Det är bra om varje elev har sin egen bok.

Tips! Ta kontakt med din mediecentral och se om boken finns att låna.

3. Fundera på tidsåtgång till arbetet.
Har ni ett antal lektioner vikta för läsning per vecka?
Då kan en av lektionerna vikas för högläsning och en lektion vikas för grupparbetet.
Eller tänker ni arbeta under en sammanhängande period med boken?
Kanske en temavecka/temadagar?

4. Dela in dina elever i mindre grupper.
Grupperna kommer att få arbeta igenom skräcknovellerna.

Hur går arbetet med novellerna till?

1. Upplägget inleds med några gemensamma lektioner i grupp.
Se ”Lektion 1 och 2 – introduktion” här nedan”.
2. Därefter ett eller två pass med högläsning enligt ett standardupplägg (se nedan) som följs av en lektion med grupparbete utifrån uppgifter på ett arbetsblad. Detta upplägg upprepas för varje novell.
4. När arbetet med en novell är klart avslutar ni med en gemensam diskussion i klassen utifrån det gruppena kommit fram till i sitt arbete.

Lektion 1 och 2 – Introduktion av boken i hela gruppen

Förberedelse: Kopiera upp en klassuppsättning av bilaga 1 – tabell om skräckgenren.

1. Titta på bokens omslag. Diskutera detta.

- Vad är det för typ av bok?
- Vad berättar omslaget?
- Väcker omslaget nyfikenhet eller inte?

Osv...

Tips!

Här kan du som pedagog bli en förebild genom att du funderar högt inför klassen.

Börja med:

- När jag ser bilden undrar jag varför...
- När jag ser bilden kommer jag att tänka på ...

Då får eleverna inspiration till hur de kan prata om bilden.

2. Läs därefter bokens baksidestext tillsammans. Diskutera:

- Vad får man ytterligare veta om boken med hjälp av textens baksida?
- Är det något som känns oklart?
- Vilka frågor dyker upp?

3. Nu är det dags för eleverna att aktivera sina förkunskaper runt skräckgenren.

Detta gör de i par genom att de fyller i en tabell som finns som bilaga. (se bilaga 1).

4. Avsluta med gemensam diskussion om skräck som genre i helklass.

Utgå från tabellerna.

- Samla nyckelord på tavlan/smartboarden.
- Eleverna skriver också ner nyckelorden.

Läspass (standardupplägg)

Tidsåtgång: 60 – 80 minuter

Läspasset kan du med fördel dela upp på två lektionstillfällen (om novellen är för lång att läsa på en gång). Då kör du upplägget nedan på den del du läst högt ur novellen och nästa lektion fortsätter ni på samma sätt.

1. Utgångspunkten för läspasset är du läser högt ur boken för dina elever. Samtidigt har de ett eget exemplar av boken framför sig. Stanna upp efter jämna mellanrum och hör efter om dina elever undrar över något, har några frågor eller om det är några ord de inte förstår. Skriv upp svåra ord på tavlan. Prata tillsammans om dessa.

2. Därefter är det dags att fördjupa sig i kapitlet och samtala, reflektera och fundera tillsammans. Här kan du som lärare modellera textsamtalet genom att visa hur man kan ställa frågor till texten:

- Här står det att ... Jag tror att det betyder ...
- Det här verkar konstigt därför att ...
- Jag undrar vad/varför ...
- Det här reagerade jag på eftersom ...

Osv.

3. Avslutningsvis får dina elever i läxa att läsa igenom novellen igen så att de är väl förberedda inför passet med gruppuppgiften.

Pass med grupparbete (standardupplägg)

Tidsåtgång: 60 – 80 minuter.

Förberedelse: Kopiera upp en klassuppsättning av bilaga 2.

Eleverna arbetar i grupp med novellen.

Till sin hjälp har de ett arbetsblad med uppgifter till novellen.

Du går runt och lyssnar in samtalen.

Var lyhörd och stötta där det behövs.

Lägg en stund för återkoppling och sammanfattning i slutet av passet.

Låt grupperna berätta vad de kommit fram till.

Tabell om skräck

Arbeta tillsammans med en kompis.
Fyll i allt ni vet om skräck i tabellen.
Skriv stödord.

Tema: Skräck	Berätta vad du/ni vet
Vad är typiskt i skräckfilmer?	
Hur är musik i skräckfilmer? Varför är den viktig?	
Vilka skräckfilmer känner vi till?	
Vad är typiskt för skräck i böcker?	
Vilka böcker med skräck känner vi till?	
Vilka författare känner vi till?	
Hur slutar skräckhistorier oftast? Varför?	
Figurer/varelser som förekommer i skräck. Ge exempel.	
Vad blir vi rädda för?	

Bilaga 2

Uppgifter till Skogens blod Grupparbete

Så här gör ni:

- Diskutera utifrån frågorna/uppgifterna.
- Skriv ner stödord runt det ni kommer fram till (var och en skriver ner stödord på ett papper).

Att fundera på:

1. Huvudpersonen i novellen

- Vad får ni veta om huvudpersonen i novellen?
- Yttre och inre kännetecken.
- Vad har huvudpersonen för problem/dilemma?
- Finns det något hot mot huvudpersonen?
- Vad i så fall?''
- Varför drabbas personen av hotet?

2.Hot/Inslag av skräck

- Hur beskrivs hotet? Är det naturligt eller övernaturligt?
- Är det en figur?
- Ett djur?
- Ett spöke?
- Eller något annat?
- Vad har hotet för skäl till att ge sig på novellens huvudperson?

3.Miljö

- Var utspelar sig novellen någonstans?
- Är miljön "vanlig" eller är den "ovanlig"?
- Vad betyder detta för själva känslan i novellen?
- Finns det några typiska skräckinslag i novellen? (knarrande dörrar, mörker mm.)

4.Lärdom

- Finns det något ni kan lära av novellen?
- Finns det en sensmoral (ex. man ska inte vara avundsjuk på andra eller för nyfiken eller liknande)?

5. Vändpunkt

- När sker vändningen i novellen (då berättelsen börjar bli otäck)?

6. Frågor/funderingar

- Är det något ni undrar över i novellen?
- Något som är konstigt eller oklart?
- Finns det något som ni vill ändra i novellen?
- Vad i så fall?

Klart att det var jobbigt att vargarna ibland fällde renar. Men renägarna fick ju ersättning. Och att en varg ibland åt upp en knåhund, det fick man väl räkna med om man valde att bo på landet.

Peter hade hittat gruppen på Facebook. De hade varit mycket hemlighetsfulla och misstänksamma. Det tog många månader och mängder av frågor innan de vågade lita på honom.

Men till slut hade de förstått att han menat allvar. Att han ville hjälpa till. Och när han erbjudit sina tjänster hade de tackat ja.

– Vad ska du göra i Karlstad? frågade kvinnan som satt bredvid honom.

Hon var i 70-årsaldern och talade en bred värmländska. Kvinnan log vänligt och bjöd på mandariner.

– Jag ska fortsätta norrut, svarade Peter. För att hälsa på vänner. Vi ska åka skidor. Vid Hovfjället.

Han hade fått tydliga instruktioner om vad han skulle säga om någon frågade. Hans egentliga mål var hemligt. Han hade fått svära på att inte avslöja det för någon.

– Det är en del bråk där uppe, sa kvinnan allvarligt. Var försiktig.

– Vad menar du? frågade Peter.

Han förstod att hon tänkte på jakten, men han spelade dum. Kvinnan skakade tankfullt på huvudet.

– Äsch. Det där är problem som ni inte behöver bry er om. Inte ni som bor i Stockholm. Men det händer mycket konstigt i de där skogarna.

Sedan sken hon upp.

– Det är fantastiskt vackert där uppe. Du och dina vänner kommer att få jättetrevligt, ska du se.

Hyrbilen brummade tyst genom den mörka värmländska skogen. Peter passerade ett par mindre samhällen på sin väg norrut från Karlstad. Men efter ett tag blev det allt glesare mellan ljusen och tecknen på mänskligt liv.

Peter hade aldrig sett så mycket natur i hela sitt liv. De få gånger han lämnat Stockholm hade han nästan alltid rest till andra storstäder som London och Paris. Han hade inte sett så mycket av Sverige.

Den täta barrskogen kändes magisk. Det var inte konstigt att människor förr trodde på troll, vittror och andra väsen. Här kändes de nästan mer verkliga än varuhus, rulltrappor och tunnelbanor.

Han hade kört i säkert en timme utan att ha sett något annat än skog när bilen hostade till och motorn tystnade. Peter svor för sig själv. Han kunde ingenting om motorer.

Bilen stannade i vägrenen. Peter såg oförstående på instrumentpanelen. Vad kunde vara fel? Han hade haft full tank när han lämnade Karlstad. Bensin kunde inte vara problemet.

Han klev ur bilen gick fram till motorhuven. Han visste inte ens hur man öppnade den. Det var kallt. Peter tog fram mobilen. Klockan var nio på kvällen. Han knappade in numret till biluthyrningen. Där fanns bara en telefonsvarare.

Fullmånen hängde stor och mäktig över trädtopparna. Ljuset var så starkt att det blåtonade skenet gjorde himlen ljusare än den varit i skymningen. Vad skulle han göra? Peter kände sig otroligt liten där under de högresta, snöklädda barrträden.

All förväntan hade med ens ersatts av osäkerhet. Det här hade han inte räknat med. Han var helt hjälplös där ute. Hur ofta passerade det bilar här? Han hade inte sett någon på evigheter.